

CONTENTS

LEGACY	01
MISSION, STRATEGY & VALUES	02
MESSAGE FROM THE CHAIRMAN	03
PROGRAMMES & INITIATIVES	05
FINANCIAL HIGHLIGHTS	34
ACKNOWLEDGEMENT	35
MAKE A DIFFERENCE	36

LEGACY

Narottam Lalbhai Rural Development Fund (NLRDF) was set up in 1978, as a Public Charitable Trust by Arvind Mills Ltd. of the Lalbhai Group. It stands on the principles & philosophy of service to mankind.

In the past few decades since its inception, NLRDF has evolved into a **grassroots organization dedicated to holistic development of rural & tribal communities**, focusing on specially tailored programs for the poor & underprivileged.

Over 46 years, NLRDF has built credibility in diverse development sectors in **Gujarat**. Its initiatives cover agriculture, forestry, horticulture, animal husbandry, irrigation, energy, healthcare, nutrition, sanitation, education, vocational training, watershed management, water supply, AIDS prevention, women's empowerment & child development.

MISSION, STRATEGY & VALUES

MISSION

The mission is to set in motion a process of comprehensive development in rural India that becomes self-sustaining, strategically reducing disparities among different societal strata.

STRATEGY

Drawing inspiration from nature, where interconnectedness & interdependence characterize life, NLRDF strives for an integrated & holistic approach.

Our strategic interventions aim to address diverse developmental components that collectively contribute to the whole.

VALUES

EMPOWERMENT

We provide individuals with skills, knowledge, & resources to take control of their own development & improve their lives proactively.

COMPASSION

Our actions are driven by empathy & a commitment to support & uplift vulnerable members of society, understanding & alleviating their struggles.

INCLUSIVITY

We embrace diverse voices & perspectives, designing inclusive programs to ensure everyone has equal opportunity to benefit & participate.

SUSTAINABILITY

We focus on creating long-term solutions that address root causes, ensuring positive changes endure within communities beyond our involvement.

INNOVATION

We adopt new ideas & technologies to enhance impact & tackle challenges effectively, continuously improving our methods.

COLLABORATION

We partner with local communities, governments & organizations to amplify our impact & achieve shared goals.

TRANSPARENCY

We openly share our processes, decisions, & financials, fostering trust & credibility among donors & stakeholders.

ACCOUNTABILITY

We fulfill promises & meticulously assess outcomes to ensure every action & expense aligns with our mission's purpose.

MESSAGE FROM THE CHAIRMAN

Narottam Lalbhai Rural Development Fund (NLRDF), since its inception in 1978, has been a dedicated organization committed to rural development, bringing about social change, & promoting sustainable agriculture as the world reels from the effects of climate change.

Rural areas are characterized by their distinct challenges, including limited access to essential services, economic disparities & geographic isolation. These factors contribute to poverty, unemployment & inadequate infrastructure, further exacerbating the inequality gap between rural & urban areas.

NLRDF's mission is to empower rural communities, especially women & farmers, raise their livelihoods & create a sustainable future by intervention through innovative practices, awareness & collaborative efforts.

NLRDF, through its rural development programs, fills crucial gaps in service provision & community support. Through a variety of programs & initiatives in partnership with Reliance Foundation & Better Cotton Initiative, NLRDF has addressed key areas such as: economic empowerment of farmers, community empowerment & women empowerment through financial inclusion initiatives & training in digital literacy.

In the journey towards a more equitable & sustainable future, the intersection of women's empowerment & sustainable agriculture stands as a beacon of hope & progress. As we delve into the pages of this report, we are met with stories of resilience, innovation & unwavering determination, illustrating the transformative power of empowering women in agricultural communities.

As we reflect on the past year, we are filled with gratitude for the unwavering support & dedication of our community. In the face of challenges, we have remained steadfast in our commitment to our mission to uplift those living in far-off rural areas with limited or no access to resources.

The annual report 23-24 serves as a testament to the impact of our collective efforts & the transformative change we have achieved together.

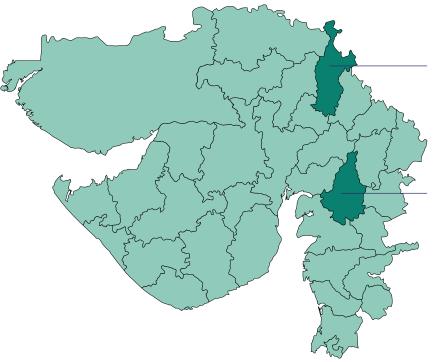
I want to thank all our partner agencies & organizations, stakeholders, staff, volunteers & everyone who have tirelessly worked for those in need. Together, we are creating a brighter future for all.

SAMVEG LALBHAI

FOOTPRINT

NLRDF predominantly works in **Gujarat** & has touched **over 20 districts** of the state. It has reached out to **more than 6 lakh community people** in more than **400 villages of Khedbrahma, Vadali, Idar, Poshina & Talod talukas of Sabarkantha district**, & **30 villages of Vadodara district**.

The map below indicates the outreach in Gujarat where NLRDF has undertaken & supported projects to serve the society for over **46 years**.

Idar Khedbhrama Himmatnagar Poshina Vadali Talod BCI Project Reliance Foundation NACP BIO-CHAR Heartfulness SSK

Vadodara Rural Block - 1 & 2

Poshan Pahel

OUTREACH

Helped 13,500 farmers through our agricultural projects

tribal youths under our skill training program

Extended support to
12,000
widows through our skill
development program

Empowered

240

young women under our skill development program

PROGRAMMES & INITIATIVES

POSHAN PAHEL

NOURISHING MINDS FOR A BRIGHTER TOMORROW

INTRODUCTION

The early childhood period spans distinct phases: from conception to birth, birth to 3 years (with emphasis on the first 1,000 days from conception to 24 months) & preschool/pre-primary years (3 to 5/6 years or the age of school entry).

Early childhood is a period of enormous opportunities for a child to learn, develop & build a solid foundation for well-being & life achievements. For optimal growth & development, children need good health, adequate nutrition (especially the first 1000 days from pregnancy till 2 years), quality education/ psychosocial stimulation, good hygiene & sanitation practices at home as well as at the community level. In Gujarat, the under-five mortality rate is 37.6 per 1000 live births (NFHS 5) with high rates of malnutrition (39% of children below 5y are stunted, 39.7% are underweight, 10.6% are severely wasted), suboptimal IYCF practices & high prevalence of anaemia in children & women. Vadodara district faces similar challenges, prompting the "Poshan Pahel" project by NLRDF funded by K.K Vithani Foundation, Nandesari & supported by UNICEF as a Knowledge partner. Project interventions have been planned to empower the families & the communities to prioritize & focus on early childhood nurturing care & nutrition.

The diverse activities implemented by NLRDF under the project are as mentioned below:

SYSTEM STRENGTHENING

- Capacity Building of Poshan Pahel Team leads
- District level ToT
- Sensitization of PRI members
- Training of AWWs
- Training of FHWs/ANMs& ASHAs
- District-level workshop for ICDS officials
- Capacity building of private hospitals staff
- Sensitization of SHGs for FNHW component

COMMUNITY ENGAGEMENT

- Community Mapping
- Individual & group counselling
- Brain Wiring Game
- Strengthening
 Community Events
- Celebrating World Breastfeeding Week (1-7 August)
- Poshan Maah
 Celebration

AWARENESS CAMPAIGN

- Wall Painting & Wall Writing
- Take-away SBCC material
- Message Campaign

SYSTEM STRENGTHENING

Here the focus is on strengthening systems including positive parenting & responsive feeding for both healthcare providers & communities. The goal is to ensure improved access to services & promote long-term sustainability in responsive feeding & nurturing care.

CAPACITY BUILDING OF POSHAN PAHEL TEAM LEADS

Project team leads participated in a four-day state training in Gandhinagar from 3rd to 6th July 2023. The training focused on enhancing technical support for District Consultants & Project Coordinators in infant & young child feeding practices & early childhood development.

DISTRICT-LEVEL TRAINING OF TRAINERS (TOT)

A four-day training session was conducted in Vadodara from 11th to 14th July 2023, supported by UNICEF Gujarat. A total of 46 participants, including Health & ICDS staff, DRDA Officials, & Poshan Pahel Project team members, were trained to become effective trainers. The training aimed to equip them with comprehensive knowledge & practical skills to disseminate key messages on nutrition during early childhood development & maternal health.

SENSITIZATION OF PRI MEMBERS

On December 28, 2023, a workshop was organized for Sarpanches at Jhilla Panchayat in Vadodara, supported by the Taluka Development Officer (TDO). A total of 40 members, including PRI members, Talatis & Taluka representatives, participated to understand their role in promoting early childhood development & raising awareness within their communities.

TRAINING OF ANGANWADI WORKERS (AWWS)

In January 2024, a two-day training program was conducted for 146 AWWs in three batches. The training focused on improving their technical capabilities related to the first 1000 days of life & nutrition. UNICEF provided SBCC materials & kits including child models, breast models, measuring cups & spoons to enhance their counselling skills.

TRAINING OF FHWS/ANMS & ASHAS

In January & February 2024, PHC-wise collaborative training sessions were held to provide technical knowledge on early childhood development, infant & young child feeding practices & positive parenting. A total of 143 ASHAs & 35 FHWs/ANMs participated, facilitated by the Taluka Health Officer. They received SBCC materials & modules to enhance their counselling.

Gen solder legendaries of the board of the solder of the board of the

DISTRICT-LEVEL WORKSHOP FOR ICDS OFFICIALS

In February 2024, a one-day workshop convened for 76 participants, including 55 supervisors, 6 Child Development Project Officers (CDPOs), & 15 Poshan Abhiyan staff from ICDS. The workshop aimed to sensitize them to the Poshan Pahel project & address queries related to the Poshan tracker application. Technical experts from State & National level teams, along with the UNICEF team, facilitated the workshop.

CAPACITY BUILDING OF PRIVATE HOSPITALS STAFF

Various technical sessions were conducted at three private hospitals for nursing staff to promote early initiation of breastfeeding as well as improve infant & young child feeding practices. SBCC modules & booklets were distributed to all hospital staff to enhance their counselling skills.

SENSITIZATION OF SELF-HELP GROUPS (SHGS) FOR FNHW COMPONENT

From August 2023 to March 2024, a total of 45 SHG meetings were held at the village level. These meetings facilitated discussions & knowledge exchange on early childhood development, motherchild health & nutrition, contributing to enhanced awareness within the community.

COMMUNITY ENGAGEMENT ACTIVITIES

In the project timeline, a range of initiatives have been implemented to ensure community engagement & extend the project's outreach. The activities are as mentioned below.

COMMUNITY MAPPING

Cluster Resource Persons (CRPs) conducted community mapping activities to gather essential information about the village, fostering a deeper understanding of the local context & key stakeholders.

STRENGTHENING COMMUNITY EVENTS

CRPs played a pivotal role in organizing & regularizing community-based events such as "Bal Tula divas", "Suposhan Samwad", "Annprashan Divas", "Mamta Divas" & ANC clinics. These events included counselling sessions aimed at improving child & maternal health, nutrition & overall development.

BRAIN WIRING GAME

Deployed as an interactive tool during community outreach, the Brain Wiring Game illustrated the relationship between brain development & nutrition practices for mothers & children. This game effectively engaged pregnant/lactating mothers & their spouses in learning sessions.

POSHAN MAAH CELEBRATION

The Poshan Pahel team collaborated with Health & ICDS departments to support Poshan Maah activities. Twelve programs were successfully executed, reaching 550 rights-holders. A Nukkad Natak in Akodiya village, organized in partnership with the Sarpanch, Health &ICDS departments, featured District Development Officer (IAS), CDHO, PO-ICDS, Taluka members & representatives from UNICEF & NLRDF to raise mass awareness.

INDIVIDUAL & GROUP COUSELLING

CRPs conducted regular home visits in collaboration with Frontline Workers to provide personalized counselling on Early Childhood Development (ECD) & Infant/Young Child Feeding (IYCF) practices. They utilized interactive materials like flipbooks, breast models, dummy dolls & videos to promote positive behaviour change among rights-holders & their families. CRPs established 22 father support groups & 31 mother support groups at the village level, organizing monthly sessions to educate participants about the importance of the first 1000 days of life & encourage optimal ECD practices.

WORLD BREASTFEEDING WEEK

During World Breastfeeding Week (1-7 August), 17 programs were conducted in collaboration with the Health Department & Integrated Child Development Services (ICDS), reaching 172 rights-holders to promote breastfeeding practices.

AWARENESS CAMPAIGN

We raised awareness among the community about the importance of various components of the program through art, pamphlets & educative campaigns.

WALL PAINTING & WALL WRITING

As a part of project's awareness campaign, a total of 2381 wall writings & 912 wall printings were executed. The primary objective was to raise awareness among the community about the significance of the first thousand days of life, the active participation of fathers/husbands, as well as breastfeeding techniques & positioning & incorporation of 5 Food groups into daily diet.

MESSAGE CAMPAIGN

This campaign's primary goal was to raise awareness of the importance of the first 1000 days & ECD. Targeting stakeholders, frontline workers, & rights holders was a deliberate strategy behind the campaign. 6822 individuals were reached with messages concerning kangaroo mother care (KMC), starting breastfeeding in less than an hour, & fostering a happy home environment when there is a pregnant woman in the house. This messages were composed in the local language.

TAKE-AWAY SBCC MATERIAL

SBCC materials covering a range of topics, including ANC care, breastfeeding facts, developmental milestones, a guidebook for parents, & activities for intellectual development, were developed & distributed to both direct & indirect rights-holders. Healthcare providers responded very positively to these materials, praising their relevance & easy acceptance among the communities. All materials were distributed to Health, ICDS staff, SHG members, Panchayat members & rights-holders to aid their understanding.

ACHIEVEMENTS 78% of pregnant women 72.4% of mothers initiated have completed 4 ANCs, breastfeeding within one above the district average hour of birth, above the of 65.9%. district average of 59.6% 86% of mothers timely 82% of mothers initiated complementary exclusively breastfed for 6 feeding & continued months, above the district breastfeeding. This data average of 64%. isn't recorded by the district or state. Out of 11,768 registered 1432 fathers (47.7%) out children (0-6 years), of 2900 are involved in 11,646 have regular responsive feeding & growth monitoring at positive parenting. AWC. 13 NAROTTAM LALBHAI RURAL DEVELOPMENT FUND

ENHANCING SELF - RELIANCE & RESILIENCE

OF RURAL COMMUNITIES IN SABARKANTHA DISTRICT

INTRODUCTION

Funded by the Reliance Foundation & implemented by the NLRDF, the project -- "Enhancing self-reliance & resilience of rural communities in Sabarkantha District" - has been launched to address & uplift the community. Expanding reach to 225 villages of five blocks of Sabarkantha District, our holistic approach focused on comprehensive village development plans, collaborative efforts, capacity building, sustainable livelihoods, & community empowerment.

The project aims to inculcate adaptability & mitigation among community to enhance climate resilience. It also promotes diversification & aims to make agriculture & non-farm livelihoods substantial in order to increase income from agriculture & mitigate household income risks. Supporting women empowerment for greater financial independence & decision-making roles is also key.

PROJECT AIM & OBJECTIVE

COMPREHENSIVE

Developing comprehensive approach for Climate Smart Village & Climate Resilient Index as part of progress evaluation.

IMPACT EVALUATIONS

Conducting periodic evaluations of the impact of resilience-building activities for community.

NUTRITION FOCUS

Prioritizing food production systems for women, focusing on their burden, nutrition & access to drinking water.

CLUSTER GROWTH

Establishing livelihood clusters, emphasizing the needs of communities (e.g., goat rearing, dairies & vegetable cultivation).

COLLABORATIVE

Strengthening collaboration with departments at the taluka & district levels.

KEY ISSUES:

- Climatically vulnerable region experiencing altered rainfall patterns and prolonged dry spells.
 Unpredictable rainfall.
- Decline in crop productivity: Major crops like cotton, groundnut, wheat, maize, red gram, chana and vegetable cultivation showing lower yields compared to potential yields.
- Water scarcity for irrigation: It is affecting sustainable income generation for farmers. Three out of five blocks where we intervened as part of our project were declared as 'Dark zone'.
- Lack of diversified livelihood sources: Limited opportunities beyond farming and cattle rearing, particularly among youths and women.
- Developmental challenges: Lack of employment opportunities, financial inclusion, health issues (anaemia, malnutrition), low productivity in cattle breeding, inadequate access to drinking water, and women empowerment.
- Need for collaborative efforts: Government departments, private players, NGOs, and technological institutions need collaboration to address these challenges effectively.

KEY INTERVENTION OF THE PROJECT

COMMUNITY MOBILIZATION

- Community meetings & consultations were conducted to understand local challenges & priorities.
- Community-based committees comprising representatives from different stakeholders were established to ensure inclusive decision-making.
- Awareness campaigns on climate change, sustainable agriculture practices & alternative livelihood options were organised.
- Community institutions such as Gram Panchayats, women's collectives & farmer groups were strengthened through capacity-building workshops & training sessions.
- Active participation of women & youth in decision-making processes & leadership roles was encouraged.
- Support for the establishment of sustainable community enterprises & cooperative ventures was provided to enhance economic empowerment & self-reliance.

IMPLEMENTATION

- Various activities such as the promotion of climatesmart agricultural practices, establishment of community-managed irrigation systems & introduction of income-generating activities like intercropping farming, imitation & animal rearing were introduced.
- Access to resources & technologies required for implementation, which included seeds, tools, equipment & training materials, were facilitated.
- Partnerships with local authorities, NGOs & private sector entities were fostered to leverage additional support & resources for project implementation.

CAPACITY BUILDING

Provide training sessions for Gram panchayat on climate resilience planning. Conducted workshops to enhance the capacity of farmer & FPOs.

WATER MANAGEMENT

Making CWB at community Level, implementing community-based water harvesting system to address water demand at the village level. Promoting efficient irrigation methods such as drip / sprinkler rain pipe & explore & introduce new water saving technology like furrow irrigation.

AGRICULTURE PRACTICES

Introduce new agriculture practices & technology suitable for climate resilience & promote cultivation of climate-resilient crop varieties with high yield & shorter growth cycles.

VALUE CHAIN & MARKETS

Work on improving the agriculture value chain from production to markets, facilitate linkages between farmer & market to ensure fair returns.

LIVELIHOOD STRENGTHENING

Strengthen existing livelihood programs & explore opportunities for diversification, promote climateresilience options to enhancesustainability in all three clusters.

FINANCIAL INCLUSION & DIGITAL LITERACY

The initiative empowered women to explore social security schemes & digital literacy for daily uses.

Adopting a participatory & holistic approach, the intervention in the year 2023-24 addressed the multifaceted challenges faced by rural communities in Sabarkantha district & promoted resilience, sustainability & inclusive development.

CLIMATE RESILIENCE FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT (CR4SD)

CR4SD Identified gaps in water management & agricultural production, implementing integrated natural resource management & climate-resilient farming practices. Key interventions included water harvesting infrastructure, efficient irrigation & promoting diversified nutrient-rich food consumption.

NO.	ACTIVITIES	NUMBERS (REACH & IMPLEMENTATION)
1.	No. of Villages initiated climate resilience measures & integrated into village/Gram Panchayat Development Plan	47
2.	No. of Villages conducted participatory assessment of shared resources & creating management plan	47
3.	Additional water harvesting capacity created	14.45 Lakh
4.	Area (in Hectare) brought under efficient management of water	300 Ha
5.	Area (in Hectare) covered with conservation & restoration of resources	370 Ha
6.	No. of villages with improved access to drinking water	50
7.	Area (in Hectare) brought under climate adaptive farming practices (soil fertility improvement, resistant seed, intercrop, trap crops & INM)	1571 Ha
8.	Households with diversified food production & consumption	1500
9.	Area (in Hectare) covered under nutrition-rich & bio fortified crops	241

VIRPUR: ON THE PATH TO SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Virpur village in Sabarkantha district, home to 1100 houses & various ethnic groups, primarily engages in farming, with about 70% of families involved in agriculture & hosting around 2000 livestock. In 2022-23, Reliance Foundation & NLRDF addressed village development issues by training Gram Panchayat (GP) representatives & creating a development plan. They organized training on sustainable farming, nutrition, livelihood, animal husbandry & water management. NLRDF facilitated these efforts, leading to state-level recognition for

Virpur's Gram Panchayat on August 15, 2023. Today, Virpur excels in advanced farming, livestock feed, livelihood opportunities, irrigation, drinking water, community cohesion & environmental protection, serving as a model for other villages in the region.

INTEGRATED VALUE CHAIN DEVELOPMENT (IVCD)

IVCD-promoted technology adoption, capacity building, market access & collective approaches & it empowered farmers with modern agricultural practices & facilitated robust market linkages.

NO.	ACTIVITIES	NUMBERS (REACH/IMPACTED)
1.	No. of Hectare area under improved production practices/ new agriculture technologies	1569.54
2.	No. of Farmers adopting & benefiting from Climate Resilient &/or productivity	1570
3.	No. of women improved access to entitlements, No of Farmer collectives (FPOs/ SHG Federations/Coop/ PACS/ Informal group of farmers) provided techno-managerial support &/or linkages	7
4.	No. of producers benefitting from marketing of their produce /accessing products & services from Farmer Collectives	1819
5.	INR Cr Value of produce marketed & inputs/services sourced through farmer collectives	2.32

INTERVENTION OF HIGH YIELD VARIETY & MULCHING

Ravji Bhai Patel, aged 54 & residing in Kanpur village, Idar Block, cultivates wheat, maize & fodder on his 5-acre land & owns a buffalo for family milk needs. In 2022-23, Ravji Bhai participated in a watermelon cultivation demonstration. He received training in December 2022 alongside 10 other farmers on watermelon cultivation, starting with a nursery at home. He planted 3500-4000 watermelon plants with mulching on one acre.

Following expert advice on integrated nutrition & pest management, Ravji Bhai harvested approximately 23 tons of watermelon in March-April 2023, selling it at Rs.5 per kg. His efforts resulted in a profit of Rs. 75,000 over 3 months.

BIO-GASTER INTERVENTION

Bio-Gaster (Bio-Digester) is a sustainable technology that uses anaerobic digestion to convert organic waste into biogas & nutrient-rich bio fertilizer. It holds promise for sustainable agriculture & renewable energy. With growing demand, Bio-Gasters are expected to become more widely adopted.

Last year, NLRDF organized exposure visits, awareness meetings, training, & demonstrations in 17 villages. In Sabarkantha district, three self-help groups (SHGs) & 24 farmers adopted this new

technology. NLRDF provided Bio-Gaster materials & farmers contributed to tank construction & installation costs.

DIVERSIFYING RURAL INCOME & WOMEN ENTREPRENEURSHIP (DRIWE)

This focused on diversifying income sources, particularly for women, through awareness programs, livelihood clusters & financial inclusion initiatives. Under the programme, dairy & vegetable clusters were set up. While SHGs were supported, work was carried out to enhance digital & financial literacy.

NO.	ACTIVITIES	NUMBERS (REACH/IMPACTED)
1.	No. of SHGs/ Producer Groups / Collectives (Men & Women) engaged for income enhancement	250
2.	No. of persons supported to improve existing livelihood / Persons supported in taking up additional livelihood in Farm & Non-Farm Sector	2264
3.	No. of women Improved access to entitlements, schemes & financial products for financial inclusion	1991
4.	No. of Women with improved digital & financial literacy engaged in livelihood activities	2590

GEETABEN PARGI

Geeta Ben Kamlesh Bhai Pargi, aged 40 & residing in Janjwa Pani village, Sabarkantha, supports her family of six on 6 bighas of land & three milch animals. Situated in a hilly, tribal area near Rajasthan, the village lacks basic facilities & adequate water supply, making traditional farming insufficient.

As an active member of Chamunda Sakhi Mandal, Geeta Ben received skills training, prompting her group to venture into floriculture last year. Twenty-four women, each cultivating flowers on 1 bigha of land, faced challenges but benefited from proximity to markets in Khedbhra & Ambaji, enabling sales. Geeta Ben earned 12,000 rupees from flower sales this year, with others earning between 5,000 &

12,000 rupees. This initiative significantly boosted the women's confidence, motivating them to sustain & expand their efforts in the future.

PARMAR NIRUBEN

Parmar Niruben Jitendra Bhai from Kabso village, Idar Block, embodies the transformative impact of education & community support in rural areas. Despite limited resources, she enhanced her family's livelihood through vegetable cultivation after receiving training & support from Reliance Foundation & NLRDF. Living on 2 bighas of land with three cattle, Niru Ben faced income challenges despite her 12th-grade education. Joining Shivam SHGs two years ago provided opportunities for skill development.

With training in vegetable cultivation techniques from Reliance Foundation & NLRDF, Niru Ben successfully implemented these methods, generating an additional income of Rs. 45,000. Her achievements inspired other village women to pursue similar opportunities. Despite obstacles like limited resources & market fluctuations, Niru Ben's determination led to financial stability & improved quality of life. Her journey highlights the importance of educating & empowering rural women, demonstrating the impact of supporting sustainable agriculture & inclusive development.

ACHIEVEMENTS

47 Gram Panchayat (GP) Prepared climate resilience plan (GPDP). 1445379 Cum Additional water harvesting capacity created with interventions of Check dam repairing, pond repairing & earthen dam in 25 Villages.

382 Ha area covered under soil & water conservation & restoration of common resources like common plantation, CCT, BB, etc.

50 Villages brought under improved under access of drinking water facility through pipeline gapping or tap water interventions.

1571.57 Ha land
covered under climate
adaptive farming with
demonstration of soil
sample & mix cropping
seeds, Chana Seed, seed
treatment, Wheat
seed etc.

Around 1648 Ha covered under diversified food consumption & production & 242 Ha land brought under bio fortified & nutrient rich crop cultivation.

Around 1570 Farmers benefited through improved practices & new agricultural technology like solar trap, nano urea, Rain pipe irrigation, Nepping, Sagrika, in their 1569.54 Ha land.

250 Self Help Groups or producer or collective groups liked for their income enhancement activity like imitations, dairy, group-based enterprise, etc.

2004 female & 260 males are supported for improve existing livelihood & taking up additional non-farm & farm-based livelihood activity.

1991 males & females are supported to access different social security schemes.

Around 2590 women's Digital & Financial literacy improved through organize many meetings in 58 villages.

BETTER COTTON INITIATIVE

BCI PROJECT

INTRODUCTION

Arvind Limited & Narottam Lalbhai Rural Development Fund have been operating the BCI project with 13500 farmers in 97 villages of Idar, Vadali, & Khedbrahma talukas of Sabarkantha district for the past three years. Under this project, information & training is provided to cotton growing farmers to reduce their costs & increase production. Furthermore, the three

project units conduct various activities throughout the year & facilitate access to government schemes to ensure children of laborers working in fields receive uninterrupted education through school connections.

PRA (BASELINE SURVEY)

PU managers & coordinators trained all Field Facilitators (FF) on conducting Participatory Rural Appraisal (PRA), including the required materials & participant selection. Subsequently, FF colleagues conducted surveys in each village within the PU area using a baseline questionnaire. PRA surveys offer insights into the social, economic & geographical conditions of the villages. Based on this data, Targeted Beneficiary Plans (TBP) & Community Implementation Plans (CIP) are prepared following

BCI guidelines. All subsequent activities are then executed in accordance with these plans.

SOIL TESTING

Soil testing identifies nutrient deficiencies, guiding farmers on precise fertilizer applications to cut costs & boost production. Proper soil sampling, following KVK (Krishi Vigyan Kendra) guidelines, is crucial for accurate testing & recommendations.

23

WATER TESTING

Water quality assessment includes measuring TDS (Total Dissolved Solids), hardness, EC (Electrical Conductivity) & pH levels to determine suitability for agriculture across different areas. Recommendations from KVK (Krishi Vigyan Kendra) guide adjustments & improvements based on these findings.

BIODIVERSITY

Farmers are advised to enhance biodiversity by planting trees along field borders, practicing intercropping & cultivating border & trap crops. Biodiversity is assessed through on-farm & offfarm mapping & farmers receive medals (bronze, silver, gold) as recognition for their efforts. Collaboration with the forest department is fostered for joint tree planting initiatives, including planting trees in homesteads.

TREE PLANTING

As part of biodiversity & environmental conservation efforts, the organization conducts tree planting in all three clusters every year. Field staff facilitate both individual & collective tree planting by farmers. Farmers plant trees along the borders of their fields & in communal areas.

PROGRAMMATIC TRAINING

The training begins with an introduction to the organization & details about the project's objectives & approaches. It aims to familiarize participants comprehensively with the project. Emphasis is placed on reducing farmers' costs & boosting production as key goals of the training.

PRE-SOWING TRAINING

Pre-sowing training educates farmers on essential precautions before sowing, including soil preparation such as testing, deep plowing & clearing field borders. It covers seed selection, treatment, narrow-spacing planting & effective irrigation methods. Initially, coordinators & PU managers instruct Field Facilitators (FFs), who subsequently conduct training sessions & meetings with small groups of farmers to disseminate this knowledge.

AFTER-SOWING TRAINING

After-sowing training educates farmers on post-sowing precautions. They are advised against using chemical pesticides for the first 45 days, recommending neem oil or organic alternatives if necessary. If chemical pesticides are used after this period, farmers should strictly adhere to label instructions. Minimizing herbicide use and excessive inter-cultivation is emphasized. Training also covers safe pesticide handling and proper fertilizer management, such as applying NPK 240-50-150 in five equal parts at specific intervals (30, 60, 75, 90, and 105 days). Coordinators initially brief Field Facilitators (FFs), who then conduct sessions with small groups of farmers to disseminate this information effectively.

USE OF PPE KIT

Farmers receive comprehensive information about various types of PPE kits available for pesticide spraying, including their benefits through demonstrations. They are educated about the risks associated with pesticide exposure & the body parts susceptible to absorption & harm. Farmers unable to afford full PPE kits are encouraged to use minimal protection such as long-sleeved shirts, pants, hats, goggles, boots, masks & gloves. Training sessions & small group meetings effectively convey the importance of using PPE for body protection to both farmers & laborers.

PICKING TRAINING

Cotton picking is a very important task, & negligence in this can lead to financial loss for the farmer. Important considerations while picking cotton include:

- 1. Picking should be done after sunrise.
- 2. Picking should be done from the bottom upwards.
- 3. Cotton should be picked in clean cloth bags.

LABOUR TRAINING

Labour training is provided to farmers & all partners. This includes discussions about the rights & entitlements of labourers. Information about minimum wages & equal pay for men & women is given. They are also informed to ensure that no form of coercion occurs on the farm & that none of their rights or entitlements are violated.

GENDER EQUALITY TRAINING

Gender equality training is conducted to ensure that no gender discrimination occurs during any type of work on the farm. Initially, the training is provided to the Field Facilitators (FF) by the resource person or coordinator & the PCM. Subsequently, the FFs convey this information to farmers & laborers through training & meetings in small groups & individually.

FOOD SPRAY TRAINING

Food spray on farms follows IPDM (Integrated Pest & Disease Management) principles. Corn is planted along borders to control diseases & pests, & food spray is applied similarly to how it is done for corn. Alternatively, taller crops than the main crop are used, with food spray applied using yeast in a comparable manner.

BIOLOGICAL CONTROL

Biological control offers a sustainable alternative to chemical pesticides & fertilizers, which can harm soil health & the environment. Using biological agents like Beauveria bassiana, Trichoderma, Herzynium, Metarhizium & Trichocard improves soil health, lowers costs for farmers & promotes environmental protection.

NATURAL FARMING TRAINING

The method that strengthens nature to provide all the necessary resources for the growth & good production of plants is called natural farming. In true natural farming, the expenses for the main crop should be covered by the companion crops, & the main crop should be seen as a bonus. To practice natural farming, it is essential to use the following Panchamrut:

- 1. Jeevamrut
- 2. Beejamrut
- 3. Mulching
- 4. Waaphasa
- 5. Biodiversity

IEC CAMPAIGN

Under the BCI project by NLRDF, biannual IEC campaigns & rallies aim to raise awareness among farmers. These events discourage the use of prohibited & highly hazardous pesticides (HHP) while providing information on government schemes & assistance. Supported by IEC boards, Field Facilitators (FF) & lead farmers, these initiatives promote safer agricultural practices.

DECENT WORK

Under the Decent Work initiative, Field Facilitators (FF) inform marginalized communities in villages about government schemes like old-age pensions, widow assistance & the PM-Kisan scheme. They assist with form completion & ensure beneficiaries receive assistance. Efforts are also made to enroll children of tenant farmers & laborers in primary schools to prevent educational deprivation.

SIGNIFICANT ACTIVITIES CONDUCTED DURING THE YEAR IN 3 PUs

NO.	NAME OF ACTIVITIES	TOTAL BENEFICIARIES
1.	PRA	1865
2.	Soil Testing	92
3.	Water Testing	92
4	Programmatic Training	11509
5.	Pre – Sowing Training	11851
6.	Tree Plantation	29719
7.	After Sowing Training	11832
8.	Model Farm	33
9.	Labour Training	4640
10.	Gender Training	10755
11.	Food spray training & demo	117
12.	Pheromane Trap Demo	315
13.	School Awareness Activities	24
14.	PPE Awareness Demo/Training	7893
15.	Bio–Diversity Training	9785
16.	Waste De-compost Demo	165
17.	Homemade Pesticide Demo	1929
18.	Self Assessment	39
19.	Lead Farmer workshop	213
20.	Child Labour Awareness Prog	11150
21.	Fiber Quality Training	12034
22.	Bio-char Demo/Training	494
23.	Natural farming Demo/Training	992
24.	Biological control Demo/Lab	2
25.	Descent work	1560
26.	Bio-char Application demo	124

27

NATIONAL AIDS CONTROL PROGRAMME

INTRODUCTION

NLRDF is implementing the project in five talukas of Sabarkantha district with the support of National AIDS Control Organisation (NACO), New Delhi, & Gujarat State AIDS Control Society (GSACS), Ahmedabad.

The diverse activities implemented by NLRDF under the project are as mentioned below:

- One to one individual & group meetings
- Monthly & quarterly DIC meetings
- Demand generation meeting
- Quarterly crisis committee meetings
- Event program
- Health camp & exhibition
- Advocacy meetings
- Quarterly STI committee meetings
- Monthly PE meetings

- Weekly staff review meeting
- Red Ribbon Club program

The following services were provided under the project:

- RMC & HIV testing
- Services to HIV affected people & Counseling

Four health camps in association with Urban Health Centre of Himmatnagar & Vadali were organized during the year. During these camps, organization planned screening services & condom awareness.

WORLD HEPATITIS DAY CELEBRATION

World Hepatitis Day was celebrated under the theme "One Life One Liver" & detailed information was provided on the following topics.

- What is Hepatitis
- How Hepatitis is treated
- Types of Hepatitis
- How Hepatitis spreads
- Information about Hepatitis testing
- Information about the toll-free number 1800-11-6666

TRANS GENDER CARD

Under the TI project by the Social Welfare Department, Trans Gender cards were issued to 72 MSM individuals. Currently, the importance of this card lies only in its issuance. In the future, if any benefits are provided by the government, the cardholders will be included through this card.

CELEBRATION OF RAKSHABANDHAN

Rakshabandhan was celebrated on 26/08/23 & 27/08/23 at the police sub inspector office in Khedbrahma. Around 150 police officers from all three police stations were tied rakhis by FSW sisters. Additionally, all the police officers were briefed about the work of the TI project. The police assured the organization that they would assist if any issues arose in their operations.

HIV/AIDS EXHIBITION & SERVICES FOR PILGRIMS ON BHADARVI POONAM

The exhibition was open at Idar from September 22, 2023, to September 25, 2023. The organization's Project Director, Mr. Kantibhai Patel, was present at the inauguration, & the organization donated 2500 rupees for this event. Approximately 4000 pilgrims walking to Ambaji viewed the HIV/AIDS exhibition. The organization's staff provided continuous rest services for four days.

WORLD AIDS DAY CELEBRATION

NLRDF, with support from Gujarat AIDS Control Society (GACS), organized World AIDS Day celebrations in Idar, Khedbrahma District, to raise awareness about HIV/AIDS prevention & demonstrate international solidarity in combating the epidemic. Approximately 900 individuals participated in the event, which

included a rally starting from AtmaVallabh Hospital & concluding at Idar Bus Depot. Around 200 to 250 students joined the rally, while lectures provided information on HIV/AIDS, STIs, & ART. The event at ITI College, attended by the Principal & professors, benefited about 200 students, & In-charge Principal Natubhai Patel addressed approximately 250 students, educating them about activities under the Targeted Intervention (TI) program.

PROJECT ACTIVITIES

NO.	NAME OF ACTIVITIES	ACHIEVEMENT (IN NUMBER)
1.	Coverage	1246
2.	STI Cline Visit	4547
3.	Regular Medical Check -Up	4389
4	Presumptive Treatment	139
5.	STI Treatment	19
6.	HIV Testing	2140
7.	RPR Testing	2189
8.	Counseling	1958
9.	Free Condom Dist.	164164
10.	Hotspot Meeting	96
11.	PE Review Meeting	12
12.	PD Review Meeting	12
13.	PMC Commit. Meeting	04
14.	STI Committee Meeting	04
15.	DIC Committee Meeting	04
16.	Crisis Committee Meeting	04
17.	DZC Meeting	36
18.	Advocacy Meeting	03
19.	World AIDS Day	01
20.	Health camp	04
21.	Lubes Distribution	16170
22.	Regular Contact	14075
23.	Review Meeting	48
24.	TB Screening	3452
25.	Hepatitis B Testing	242
26.	TB Testing	63

SAMPOORNA SURAKSHA PROJECT

Sampoorna Suraksha is a new initiative by NACO under the National AIDS Control Program - V, Ministry of Health and Family Welfare, New Delhi. It aims to provide integrated health services to individuals at risk of HIV & STIs who are not associated with Targeted Intervention (TI) and Link Worker Scheme (LWS). The initiative focuses on reaching people not

identified as High-Risk Groups (HRGs) but still at risk, offering a comprehensive package of need-based support services to help them remain HIV negative and maintain overall health. Sampoorna Suraksha Kendra (SSK) operates in Sabarkantha District, based at the Civil Hospital in Himmatnagar.

PROJECT ACTIVITIES

NO.	DETAILS OF ACTIVITIES	ACHIEVEMENT (IN NUMBER)
1.	No. of Centres Reporting	1
2.	No. of Centre Registered	136
3.	Client History	98
4	Risk Assessment	105
5.	No. of Partners	28
6.	Client Visits	122
7.	HIV tests	21
8.	Clinic Visits	6
9.	SIT Visits	134
10.	Syphilis Screening	90
11.	Hep-B Screening	82
12.	Hep-C Screening	75

VOCATIONAL TRAINING PROGRAMME

FOR VULNERABLE WOMEN

INTRODUCTION

This training was supported by Gujarat Women Economic Development Corporation Ltd. Gandhinagar. The objective of the programme was to help vulnerable women and help them sustain their lives by providing them training of entrepreneurship.

During the training, the participants were given sessions of theory & practical which included concept, types of business, analysis of cost & benefits. At the end of the training women received certificate and Stipend Rs. 1000 per Month. Now women were economically strengthened & became sustained as women started earning. They are very happy & they will do their own work. This will help them to live with dignity.

NO.	TRADE	PLACE OF TRAINING	DURATION	NO. OF PARTICIPANTS
1.	Tailoring & Cutting	Khedbrahma	4 Months	21
2.	Mehendi Designing	Vaktapur - Himatnagar	2 Months	21

HEARTFULLNESS & MEDITATION

AWARENESS PROGRAMME

INTRODUCTION

NLRDF has been actively involved in village development in Sabarkantha district for 46 years. To address local mental stress, NLRDF launched meditation programs at village & school levels in 2016-17.

In April 2023, the Heartfulness Institute initiated the Ekatma Abhiyan campaign in Madhya Pradesh, with 34 NLRDF staff members conducting relaxation, meditation, cleaning & prayer sessions across 250+ villages in Malhargarh, Manwar, Bagh & Kukshi areas. A two-day workshop in Indore, featuring Mr. Punit Lalbhai, Vice Chairman of Arvind Limited, provided insights into Heartfulness activities.

Following success in Madhya Pradesh, the Ekatma Abhiyan expanded to Gujarat on August 8, 2023, at the Heartfulness Institute Adalaj. NLRDF conducted training sessions on September 19-20, 2023, focusing on relaxation, meditation, cleaning & prayer, including lessons on meditation & yoga. Post-training, NLRDF organized sessions in 220 villages across Idar, Vadali & Khedbrahma talukas in Sabarkantha district, supported by village volunteers. 105 volunteers received specialized training at the Heartfulness Center in Adalaj to facilitate weekly sessions.

Currently, 49 villages are hosting weekly sessions with enthusiastic community participation. Additionally, Dhyanotsav (meditation festivals) were held in Kabso (205 participants), Fichod (233 participants) & Kalol (190 participants) villages.

32

BIOCHAR PROGRAMME

INTRODUCTION

Biochar training for BCI project staff was conducted at Kanha Shanti Vanam in Hyderabad to familiarize them with biochar production methods & its application for enhancing soil fertility.

During the training, participants were organized into five groups:

- 1. Rainforest
- 2. Rainwater harvesting
- 3. Trail field
- 4. Nursery
- 5. Yatra garden

The training included visits to experimental plots where biochar was applied to chili & tomato plants. Participants learned about plotting methods, precautions, measuring biochar usage & how to monitor & record observations regularly.

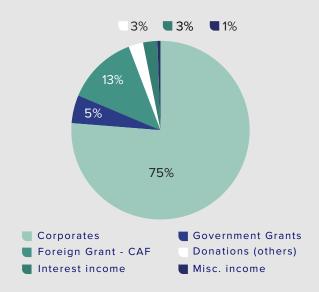
BIOCHAR DEMONSTRATION

During the visit to Kanha Shanti Vanam, demonstrations were conducted for three BCI projects. Wheat crop demonstrations took place in Nanvana village, Khedbrahma; eggplant crop demonstrations were held in Finchod & Kabso villages, Idar taluka; & onion crop demonstrations were also conducted. Local residents from surrounding areas visited these sites to deepen their understanding of biochar.

BIOCHAR PRODUCTION UNIT

A biochar production unit has been established at Jalia, Idar through a joint initiative of Kanha Shanti Vanam and NLRF. This unit is designed to produce biochar from cotton sticks to use it to enhance soil fertility in farmers' fields. Over 100 tons of cotton sticks have been collected & the process of producing biochar from them has begun.

FINANCIAL HIGHLIGHTS

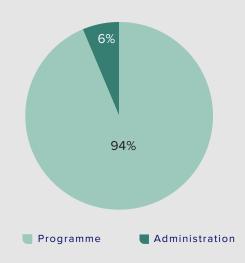

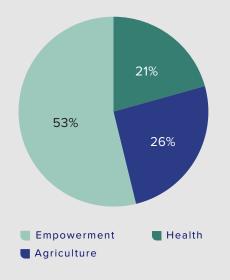
AMOUNT RECEIVED

SOURCE OF FUNDS	RS. LAKHS	%
Corporates	432.78	75%
Government Grant	28.87	5%
Foreign Grant - CAF	72.95	13%
Donations (others)	15.00	3%
Interest income	14.80	3%
Misc. income	3.11	1%
TOTAL	567.51	100%

AMOUNT SPENT

USE OF FUNDS	RS. LAKHS	%
Programme	561.86	94%
Administration	37.90	6%
TOTAL	599.76	100%

AMOUNT SPENT ON PROGRAMMES

PROGRAMMES	RS. LAKHS	%
Health	116.12	21%
Agriculture	143.35	26%
Empowerment	302.39	53%
TOTAL	561.86	100%

ACKNOWLEDGEMENT

GOVERNMENT DEPARTMENTS

Women & Child Development – Gandhinagar

Gujarat State AIDS Control Society - Ahmedabad

Gujarat Women Economic Development Corporation – Gandhinagar

Sardar Krushi University – Dantiwada

District Development Officer - Baroda

INSTITUTIONS

UNICEF - Gandhinagar

Samunnati Foundation - Chennai

Kanha Shantivanam – Hyderabad

Disha Foundation

Horticulture Institute - Hyderabad

CORPORATES

Farmson – Baroda

Arvind Ltd.

Pelican Group

Reliance Foundation

OUR PARTNERS

MAKE A DIFFERENCE

NLRDF has been committed to transforming lives & building resilient communities for the last 46 years. Our experience of development in community mobilization, project planning, implementation, monitoring & evaluation are recognized as strengths. Consequently, NLRDF has partnered with organizations like UNICEF, GSACS, ONGC, CottonConnect, Arvind Ltd., K.K.Vithani Foundation, Reliance Foundation, NABARD, FED BANK, CHETNA & the Government of India.

NLRDF provides a complete account of the funds received for various projects & sends its annual report to every donor. If you wish to join our endeavour & are looking for an organisation that will channelise & direct 100% of your contribution to the projects at hand, Narottam Lalbhai Rural Development Fund (NLRDF) may be a good option. We welcome your financial support for us to continue the mammoth task at hand. If you wish to sponsor any project(s) please write to kanti.patel@arvind.in.

Contributions or donations to NLRDF qualify for tax exemption under Section 80G of the Income Tax Act, 1961.

NLRDF is registered under Foreign Contribution Regulation Act 1976 for accepting any foreign contributions & grants with Registration No: 041910009 dated 8.1.1985.

The donation amount may be remitted, along with the requisite information with respect to how you wish to participate by drawing a cheque in favour of Narottam Lalbhai Rural Development Fund & sending through NEFT/RTGS as per the details below:

INDIAN CURRENCY

Name : Narottam Lalbhai Rural Development Fund

Bank : State Bank of India

Branch : Naroda Road, Ahmedabad

A/C No : 56122003554 IFSC : SBIN0003045

FOREIGN CURRENCY

Name : Narottam Lalbhai Rural Development Fund

Bank : State Bank of India

Branch : 11, Parliment Street, New Delhi, 11001

A/C No : 40102377350 IFSC : SBIN0000691

TRUST INFORMATION

TRUSTEES

Shri Samveg A. Lalbhai Designation: Chairman

Shri Anang A. Lalbhai Designation: Trustee

Mrs. Jayshree S. Lalbhai Designation: Trustee

Mrs. Anamika S. Lalbhai Designation: Trustee

Qualification: B.Com. **Occupation**: Industrialist

Qualification: B.Com.-MBA **Occupation:** Industrialist

Qualification : B.A. M.Ed. **Occupation :** Social Services

Qualification : B.A. (Hons) **Occupation :** Social Service

MANAGEMENT

Shri B. M. Shah

Designation: Executive Director

Shri K. P. Patel

Designation: Chief Manager

Qualification: M.Com., F.C.A., LL.B., CISA (USA)

Occupation: Service

Qualification: B.Com., LLB

Occupation: Service

RECOGNITIONS:

NLRDF is a Voluntary Organisation registered under the Bombay Public Trust Act 1950 as Charitable Trust (Reg. No. E/3296/29.7.1978 & also u/s 12A of the Income Tax Act.1961 No. N-83/AR.V. AAATN1153BE20214 valid till 2026-27.

All individual & corporate donations are eligible for exemption under u/s 80.G vide their letter No. DIT (E) /80G(S) AAATN1153BE20214 valid till 2026-27.

NLRDF is registered under Foreign Contribution Regulation Act 1976 for accepting foreign donations & grants vide Registration No: 041910009 valid till 30-09-2027.

NLRDF is registered for CSR activities, & the Registration number is CSR00007231, dated 31-05-2021.

વડોદરામાં પોષણ પહેલ પ્રોજેક્ટનો પ્રારંભ મહિલાઓની ગર્ભાવસ્થાથી લઈને ૨૪ મહિના સુધી સંભાળ રખાશે

બે વર્ષમાં ૫૫ ગામને આવરી લેવાશે

વડોદરા જિલ્લામાં પોષણ પહેલ પ્રોજેક્ટનો પારંભ કરાયો છે. જેમાં ગર્ભાવસ્થાથી લઈને ૨૪ મહિના સુધી બહેનોની સાર-સંભાળ રાખવામાં આવશે. પ્રોજેક્ટના પ્રથમ તબક્કામાં સોખડા, સાકરદા, રણોલી, કોયલી અને અનગઢ વિસ્તારને આવરી લેવાશે.

શહેરની સયાજીગંજ ખાતે આવેલી ક હોટલમાં સીડીએચઓ, આઈસીડીએસ, યુનિસેક, એનજીઓ અને સીએસઆર એજન્સીએ મળીને પોષણ અંગેના પ્રોજેક્ટની શરૂઆત કરી હતી. જે અંતર્ગત વડોદરા જિલ્લાના સીડીએચઓ ડૉ મીનાક્ષી ચૌહાણે પ્રાસંગીક ઉદ્દબોધનમાં કહ્યુ હતુ કે, ઘટક-૧ આંગણવાડી મુજબ પ PHC સેન્ટર કે જેમાં સોખડા, સાકરદા, રણોલી, કોયલી તેમજ અનગઢ વિસ્તારને પહેલ પ્રોજેક્ટની શરૂઆત કરાશે. એ પછી જિલ્લાના છેવાડાના ગામોને ૨ વર્ષ સુધીમાં પ્રોજેક્ટ થકી આવરી લેવાશે.

બાળકના બાળપણની શરૂઆતના સમયગાળામાં કેટલાક મૂળભૂત તબક્કાઓ પ્રાથમિક વિકાસ માટે

મુદ્દાઓની વિગતવાર સમજ અપાઇ હતી.

જન્મથી ૩ વર્ષનું થાય ત્યાં સુધી પ્રથમ ૧૦૦૦ દિવસો (ગર્ભાવસ્થાથી ૨૪

૧૦૦૦ દિવસા (ગભાવસ્થાથી ૨૪ મહિના સુધી) પર મુખ્યત્વે ભાર મૂકાશે. પોષણ પહેલ પોજેક્ટ અંતર્ગત સમાજમાં રહેલી ઘણી નકારાત્મક માન્યતાઓની બાદબાકી કરવામાં તેમજ માતા-બાળકના સ્વાસ્થ્યને લઈને જાગૃતિ લાવવામાં મદદરૂપ નીવડે એવા પ્રયાસો કરાશે તેમજ તરુણવસ્થાની દીકરીઓને પણ એનિમિયા અને કુપોષિણ જેવી પણ આવાનવા અને કુસાનકા છે. સમસ્યાઓને દૂર કરવાના મુખ્ય હેતુથી કાર્ય કરાશે. જેમાં ખોરાક આપવાની પદ્ધતિ, જન્મ વજનમાં વધારો કરવો, કુપોષણ તેમજ એનિમિયાનો ઘટાડો કરવા જેવી મહત્વની બાબતો પર ધ્યાન રખાશે. પોષણ પહેલ પ્રોજેક્ટ પ્રોગામમાં

ડબલ્યુસીડીના સેક્રેટરી કે. કે. નિરાલા, નિસેફના ચીફ પ્રશાંતા દાસ, વડોદરાના જિલ્લા વિકાસ અધિકારી મમતા હિરપરા. આરોગ્ય વિભાગના સીડીએચઓ ડૉ. મીનાક્ષીબેન ચૌહાણ, હેલ્થ વિભાગના અધિકારીઓ, આઈસીડીએસના પ્રોગામ ઓફિસર, એનજીઓ અને સીએસઆર એજન્સી સહિતના મહાનુભાવો ઉપસ્થિત

પોષણ પહેલ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત તાલીમ અપાઈ કે.કે.વિઠાણી ફાઉન્ડેશન અને ફાર્મસન્સ ફાર્માસ્યુટિકલ નંદેસરી પુરસ્કૃત અને નરોત્તમ લાલભાઈ રૂરલ ડેવલપમેન્ટ કંડ અમલીકૃત પોષણ પહેલ પ્રોજેકટ

એ હાલમાં વડોદરાના રૂરલ-૧ અને ૨ ઘટકના ૩૦ ગામોમાં ૧૫૧ આંગણવાડી કેન્દ્રોમાં કાર્યરત છે. પ્રોર્જેક્ટ સગર્ભા અને સ્તનપાન કરાવતી માતાઓ તેમજ ૩

વર્ષ સુધીના બાળકોના પોષણ અને યોગ્ય ઘડતર માટે સેવા પૂરી પાડેછે. પ્રોજેકટ અંતર્ગેત તા.૮ થી ૧ ૩ જાન્યુઆરીના ૧૫૧ આંગણવાડી કાર્યકર્તાના શમતાવર્ધન હેતુથી તાલીમનું આયોજને કરાયું હતું. જેમાં માતાની સગર્ભા અવસ્થાથી લઈને બાળકના ર વર્ષ દરમિયાન પ્રથમ ૧૦૦૦ દિવસની કાળજીનું મહત્ત્વ વિશેના

નરોત્તમ લાલભાઈ રૂરલ ડેવલપમેન્ટ ફંડ દ્વારા

આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિનની ઉજવણી કરાઈ

રિલાયન્સ ફાઉન્ડેશન અને નરોત્તમ લાલભાઈ રૂરલ ડેવલપમેન્ટ કંડ દ્વારા તા - પ-૩-૨૦૨૪ ના રોજ આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિન ની

ઉજવણીસાબરકાંઠા જિલ્લાના લાંબડીયા મુકામે કરવામાં આવી જેમાં ૩૫૦

થી વધુ ગ્રામજનો એ ભાગ લીધો. કાર્યક્રમ નો મુખ્ય હેતુ સ્વ સહાય જૂથ ના બહેનોનું તાલુકા અને જિલ્લા કક્ષાએ નેતૃત્વની સાથે સાથે સામાજિક અને

આર્થિક બદલાવ લાવવાનો હતો. કાર્યક્રમ મા મહિલા અગ્રણી ઇલાબેન

વખારિયા એ પોતાના વક્તવ્ય માં જણાવ્યું કે બહેનો ને પગભર કરવા સરકારની વિવિધ યોજના અને સહાય વિશે માહિતી આપી. CDPO શ્રી

સીતાબેન દ્વારા આંગણવાડી ની વિવિધ સેવાઓ વિશે લોકોને લાભ લેવા

જણાવ્યું. જિલ્લા સદસ્ય સોનલબેને જિલ્લા કક્ષા એ ઉપયોગી થવા જણાવ્યુ.

જે બહેનો એ સામાજિક બદલાવ મા ઉત્કૃષ્ઠ કામગીરી કરી છે તેમની મંચ

ઉપર પ્રોત્સાહન ઈનામ આપીને બિરદાવવામાં આવ્યા. કાર્યક્રમ ને સફળ

બનાવવા નરોત્તમ લાલભાઈ રૂરલ ડેવલપમેન્ટ કંડ, રિલાયન્સ ફાઉન્ડેશન અને ગ્રામ સંગઠન મતરવાડા નોંધપાત્ર યોગદાન રહ્યું હતું.

જિલ્લાના પાંચ ગામમાં પોષણ પહેલ પ્રોજેક્ટ

વડોદરા,રવિવાર | સીડીએચઓ, વડોદરામાં આઇસીડીએસ, યુનિસેક, એનજીઓ તેમજ સીએસઆર એજન્સીએ મળીને પોષણ અંગેના પ્રોજેક્ટની શરૂઆત કરી હતી. આ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત આંગણવાડી મુજબ ૫ પીએચસી સેન્ટર કે જેમાં

एकात्म अभियान के तहत ध्यान સોખડા, સાકરદા, રણોલી, કોયલી તેમજ अनगढ विस्तारने आवरी वेवामां एवं योग शिविर किया आयोजित આવશે. આ પ ગામ થકી આ પોષણ પહેલ પ્રોજેક્ટની શરૂઆત કરવામાં આવશે અને વડોદરા જિલ્લાના તમામ છેવાડાના ૫૫ ગામોને ૨ વર્ષ સુધીમાં આ પ્રોજેક્ટ થકી આવરી લેવાનો મુખ્ય હેત છે.

मध्यप्रदेश जनअभियान परिषद की नवांकूर संस्था करवा रहीं योग

जन शोले न्यज

सितामका। धन पर कालू घने के लिये जान महत्त्वपूर्ण है। निर्देश जान एवं योग करने से ज्यारन व नवें पर कुत्र च मकते हैं। आज बुता प्रेशकते हैं। आज बुता प्रेशकते हैं। आज बुता प्रेशकते हैं। आज बुता प्रेशकत में त्यार में हैं। तह कहती जा रही हैं। कहती मौजाईदा का पत्रचन कहता जा रहा हैं, कहती को रही का अपने मौजाईदा का पत्रचन का साम हैं। महत्त्व की रोहा और मौजा, ज्यान से जीवों हों निर्देश मौजाईदा का पत्रचन का मौजा पत्र हैं, कहती की निर्देश मौजाईदा का पत्रचित्र में महत्त्व की साम प्रियोग का मौजाईदा का म

ानपुरा। मध्य प्रदेश जन परिषद सांख्यिकी विभाग प्रदेश शासन व हार्टफूलनेस संस्थान हैदराबाद के सहयोग से प्रशिक्षण योग व किया गया नवांकुर संस्था के तत्वाधान में गुरुवार को सेक्टर क्रमांक 3 में सम्मिलित गांव बताया की नितरत योग,ष्य कवला,रायपुरिया, दुधाखेड़ी, स्वास्थ्य के साथ ही मन भी दाबला मनोहर, बाबुल्दा में

प्रशिक्षण दल कमलेश मनिया सामुदायिक नेतृत्व ने बताया कि मन की शांति. विकास पाठयक्रम में ध्यान से शांति, अध्यात्मि से शांति महसस होती है। ध्यान मुद्रा मुख्य रूप से मानसिक रूप से स्पष्ट और प्राणायाम का प्रशिक्षण दिया गया साथी ही नशा मुक्ति का संकल्प लेकर हमारे गांव को नशा मुक्त गांव बनाने पर संकल्प दीयाँ जा रहा है। ग्रामीण जनों व महिलाओं

विकास पात्यक्रम मैं प्रवेश लेने हेतु विकासखंड स्तर पर शिक्षा हेतुँ विस्तृत जानकारी व नवांकुर संस्था ग्राम विकास प्रस्फटन समिति कंवला के चौहान एवं परामर्शदाता लोकेश प्रदान की गई एवं अधिक से

'ध्यान एवं योग से नशे पर पा सकते हैं का

यह बात मध्यप्रदत्त जनअभयान उन्हान कहा कि ताताम्त्र हिकास्त्राण्ड में कात तर तह है। ग्राम पंचारता में स्वास्थ्य सामह तमा मा द्वाबला मनोहर, बाबुल्दा में परिषद के विकासमण्ड सम्बन्ध में में हिट्टुन्टिस स्वास्थ्य हिरावाद के 12 अपना स्वास्थ्य सामा के बाव है। जो नित्तर तेणा के में हिट्टुन्टिस स्वास्थ्य मा वार्षा माना पार्य नावाद समय सदस्यों को टीम नित्तर नवांक्ट्र समय अंगानवार्ति कार्यक्रमा आजा निर्देश में अब्देश आती है। विस्मान व योग कराया गया। नवाराम प्रतिविक्ति कारका समित के बाद ने हुए पार्मावर्तिका के सहस्योग सामा के मक्तकार्तिक सामा के अपना के माना के बाद ने हो कि हुए कार्यक्रम सम्बन्ध के हिं अपना के स्वास्थ्य के सहस्योग सामा कार्यक्रम सम्बन्ध कार्यक्रम माना छोटन वाल व स्वास्थ्य कार्यक्रम सम्बन्ध के हिं अपना छोटन वाल व स्वास्थ्य कार्यक्रम सम्बन्ध के स्वास्थ्र के स्वास्थ्य के स्वास्थ्य कार्यक्रम सम्बन्ध के स्वास्थ्य के स्वास्थ्य के स्वास्थ्य कार्यक्रम सम्बन्ध के स्वास्थ्य के स्वास्थ्य के स्वास्थ्य के स्वास्थ्य कार्यक्रम सम्बन्ध के स्वास्थ्य के स्वास के स्वास्थ्य के स्वस्थ्य के स्वास्थ्य के स्वास्थ्य के स्वास्थ्य के स्वस्थ्य के स्वास्थ्य के स्वस्थ्य के स्वास्थ्य के स्वास्थ्य के स्वास्थ्य के स्वस्

રિલાયન્સ ફાઉન્ડેશન અને નરોત્તમ લાલભાઈ રૂરલ ડેવલોપમેન્ટ ફંડના સંયુક્ત ઉપક્રમે

ખેડબ્રહ્મા તાલુકાના હીંગટીયા ગામે ખેડૂત સંમેલન યોજાયું

(પ્રતિનિધિ) ખેડહાહ્યા, તા.૨૮.૧૨.૨૦૨૩ના રોજ રિલાયન્સ ફાઉન્ડેશન અને નરોત્તમ લાલભાઈ રૂરલ ડ્રેવલોયમેન્ટ કંડના સંયુક્ત ઉપક્રમે ખડબલા તાલુકાના હીંગદીયા ગામે ખેડુત સંમેલન યોજાયું. નરોત્તમ લાગભાઇ દેવલાપમેન્ટ હારા અમલીકૃત પ્રામીણ સમુદાયમાં આત્મનિર્ભારના ખને આજાવિકા વૃદ્ધિ કાર્યક્રમ ચાલી રથો છે. આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત જે ખેડૂત ભાઈઓ-બહેનોએ ખેતીમાં નવી ટેકનોલોજ અપનાવી ક્ષજવ ખેતી કરીને ઉત્તમ ખેતીનો દાખલો બેસાડલો છે, પશુપાલન શેત્રે સારી આજવિકા મેળવી છે એવા લોકોને

કાર્યક્રમમાં શાબરકાંશ લાના આત્મનિભંરતા અને નાજવિકા વૃદ્ધિ કાર્યક્રમ ચાલી રક્ષો આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત જે ભાઈઓ ખહેનોએ ખેતીમાં નવી ટેકનોલોજ અપનાવી સંજય ખેતી કરીને ઉત્તમ ખેતીનો દાખલો બેસાડલો છે, પશુપાલન લેત્રે સારી આજાલિકા મેળલી છે એવા લોકોને

રાન્યાનીત કરવામાં આવ્યા.

દ્રવારેક્ટર વી.કે. પટેલખે પોત વકતવ્યમાં જણાવ્યું કે ખેતી અને પશુપાલન વ્યવસાયને વેગ આપવા પશુપાલન વ્યવસાયન વન આપવા શરકારી વિભાગોના માર્ગેદર્શન શતત મળતા રહેશે. જરૂર જ્ણાય તાલુકા કશાએ પણ આત્મ વિભાગના પ્રતિનિધિમળે છે તેમના સંપર્કમાં રહીને નવી નવી માહિતી મેળવવા અનુરોધ કર્યો હતો. વનબંધુ થોલીટેકનીક કોલેજ

ખેડલકાના આચાર્ય છે. જે.આર. યટેલએ ખેડુતોને ઓર્ગેનીક ખેતીની સાથે કૃષિ ધુનિવર્સિટી દ્વારા વિવિધ સુધારે લ જાતોના બિયારણોના પારશોનો ઉપયોગ કરી ઓછ

ાર્યક્રમમાં સખી મંડળૂની લોનો દ્વારા સ્વરોજગાર ઉત્પાદિત કરેલ નાળીપેરના રેસાની વિવિધ બનાવટો, ચંપલ, સાબુના કટોલ બનાવીને વેચાણ કરી પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવ્યા હતા. કાર્યક્રમમાં વરોત્તમ લાલભાઈ ટ્રુરલ દેવલોપમેન્ટ ઇંડ હારા બીસીઆઇ પ્રોજેક્ટના ખેડૂતો અને અન્ય ખેડૂત આઈ-બહેનો મળીને ૧૦૦ લોકોએ ભાગ લીધો હતો. કાર્યક્રમના અંતમાં સંસ્થાના ચીક મેનેજર ક્રાંતિભાઇ પટેલે આવેલ મહેમાનો, રિલાયન્ય લાલભાઈ ફરલ ડેવલોપમેન્ટ કંડના સ્ટાફ અને ખેડૂત ભાઈ-બહેનનો આભાર વ્યક્ત કર્યો હતો.

નરોતમ લાલભાઈ રૂરલ ડેવલપમેન્ટ ફંડ દ્વારા

ચીખલા ગામમાં પોષણ જાગૃતિ અભિયાન ચોજાયું

(પ્રતિનિધિ) ખેડબ્રહ્મા,

નરોતમ લાલભાઈ રૂરલ ડેવલોપમેન્ટ ફંડ દ્વારા તારીખ[ે] ૩૧ -૧- ૨૦૨૪ ને બુધવારના રોજ ખેડબ્રહ્મા તાલુકાના ચીખલા ગામની પ્રાથમિક શાળામા પોષણ જાગૃતિ અભિયાન યોજાયું. જે અંતર્ગત શાળાના એક થી આઠ ના વિદ્યાર્થીઓ સાથે ગામમાં સૂત્રોચ્ચાર

સાથે રેલી કાઢી પોષણ જાગૃતિ માટે પોસ્ટર દ્વારા લોકો સુધી સંદેશો પહોંચાડવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. રેલીમાં આવેલ બાળકોને પ્રોત્સાહન સ્વરૂપે ગિફ્ટ આપી તેમને પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવ્યા હતા. આ કાર્યક્રમમાં ચીખલા પ્રાથમિક શાળાના સ્ટાફનો સંપૂર્ણ સહયોગ રહ્યો હતો.

એન.એલ. ટ્રસ્ટ અને કે.કે. વિઠાણી ફાઉન્ડેશન દ્વારા પોષણ માહની ઉજવણી

(પ્રતિનિધિ) ખેડબ્રહ્મા,

કે.કે. વિઠાણી ફાઉન્ડેશન-નંદેસરી પુરસ્ક્રત અને નરોત્તમ લાલભાઇ રૂરલ ડેવલપમેન્ટ ફંડ અમલીકૃત પોષણ પહેલ પ્રોજેકટ અંતર્ગત વડોદરા રૂરલ -૧ વિસ્તારમાં ૧૫૦ આંગણવાડી અને ૩૦ ગામોમાં પોષણ માહ ની ઉજવણી થઇ રહી છે. પોષણ માહ અંતર્ગત આરોગ્ય કેન્દ્ર – કોયલી નેજા હેઠળનાં અંકોડીયા ગામમાં તા.૨૨.૯.૨૦૨૩ ના રોજ નાટક નુક્કડ નો કાર્યક્રમ કરવામાં આવ્યો. નરોત્તમ લાલભાઇ ડેવલપમેન્ટ ફંડ સંસ્થાની ટીમ દ્વારા માતાની સગર્ભા અવસ્થાથી લઇને બાળકનાં બે વર્ષ દરમ્યાન ૧૦૦૦ દિવસની કાળજી રાખવાનાં મુદ્દાઓ અને માતાનાં ગર્ભમાં બાળકનાં માનસિક વિકાસ અને બે વર્ષ સુધીમાં ૭૦% માનસિક વિકાસનાં તંબક્કા વિશેની નાટક દ્વારા સમજ આપવામાં આવી. કાર્યક્રમમાં વડોદરા જિલ્લાનાં કર્ક શ્રીમતી મમતા હીરપરા –ૈંછજી ઉપસ્થિત રહયાં હતા. તેમણે સંસ્થાની કામગીરીને બિરદાવી હતી. ઝઠ્ઠૐ ર્ડા. મીનાક્ષીબેન ચૌહાણે પોતાના વકતવ્યમાં જણાવ્યું કે આંગણવાડી ઉપરથી મળતી વિવિધ સેવાઓનો ગ્રામીણ મહિલા અને કિશોરીઓ લાભ લે. જેથી કૃપોષણનું પ્રમાણ ઘટાડી શકાય.

કાર્યક્રમમાં આરોગ્ય અધિકારી ર્ડા. નયનાબેન પારગી, યુનિસેફનાં ન્યુટ્રીશન સ્પેશ્યાલીસ્ટ ડો. કવિતા શર્મો અંકોડીયા ગામનાં સરપંચશ્રી ઉલ્પેશભાઇ પટેલ હાજર રહયાં હતા. તાલુકા કારોબારી ચેરમેનશ્રી બીરેનભાઇ પટેલે આભારવિધિ કરતાં જણાવ્યું હતું કે અમારા ગામની તમામ સગર્ભા અને ધાત્રી બહેનો આંગણવાડીની નિયમિત સેવા લેશે તેની ખાત્રી આપી હતી. કાર્યક્રમનું સંચાલન નરોત્તમ લાલભાઈ રૂરલ ડેવલપમેન્ટ ફંડ સંસ્થા ના પોષણ પહેલ પ્રોજેકટની ટીમે કર્યું હતું.

નરોતમલાલભાઈ રૂરલડેવલોપમેન્ટદ્વારા રહેડા ગામની પ્રાથમિક શાળા અને માધ્યમિક શાળામાં વિદ્યાર્થીઓ માટે પર્યાવરણ બચાવો જાગૃતિ અભિયાનની ચિત્રસ્પર્ધાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં અર્ઢીસો જેટલા બાળકોએ ભાગલીધો હતો . જેમાં દરેક બાળકોને ડ્રોઇંગ કરવા માટે ડ્રોઈંગ પેપર અને ક્લર સંકેત પેનનું વિતરણ કરી ચિત્ર સ્પર્ધા નું આચીજન કરવામાં આવ્યું હતું . ત્યારળાદ સ્પર્ધામાં પ્રાથમિક અર્ને માધ્યમિક સ્કૂલના બાળકોમાં જેમને એક બે ત્રણ નંબર આવ્યા હતા તેઓને પ્રોત્સાહન સ્વરૂપે ઈનામ આપવામાં આવ્યા હતા.

(તરવીર:-હસમુખપંચાલ,ખેડબ્રહ્મા)

નરોત્તમ લાલભાઈ રૂરલ ડેવલપમેન્ટ કંડ દ્ધારા ધ્યાનોત્સવ ઉજવવામાં આવ્યો

(બ્રાતાનાથ) ખંડણભા, નરોત્તમ લાલભાઈ રૂરલ ડેવલપમેન્ટ ફંડ દ્વારા સાબરકાંઠા જિલ્લા મા એકાત્મ અભિયાન અંતર્ગત ધ્યાનોત્સવ તા.પ-૨-૨૪ થી ૭-૨-૨૪ ત્રણ દિવસ દરમ્યાન કાબસો ગામે ઉજવવામાં આવ્યો. હર્ટફૂલનેસ સંસ્થા ના પ્રતિનિધિ શ્રી કષ્યપભાઇ પુરોહિત દ્વારા શારીરિક ઝન સ્તાઇ દુસાહા કારા સારા અને માનસિક વિકાસ માટે યોગ નુ મહત્વ સમજાવ્યું અને બે પ્રકાર ના યોગ ની પદ્ધતિ પ્રેક્ટીકલ કરીને

યાંગ ના પહાત પ્રકટાંકલ કરાન ગ્રામજનો ને યોગ કરતા શીખવ્યું. શ્રી લશ્મણસિંહ પરમારે ધ્યાન ધરવા માટે હદય એ કેન્દ્રબિંદુ છે અને હદયને સ્પર્શતા શીખવા માટે

કચરો ભેગો થાય છે તેને સફાઈ કરવાની પદ્ધતિ શીખવી. ત્રીજા દિવસે રાત્રે સૂતા પહેલાં આખા દિવસની દિનચર્યા યાદ કરીને પ્રભુને પ્રાર્થના કરવાની પદ્ધતિ શીખવી.

(પ્રતિનિધિ) ખેડબ્રહ્મા,

પ્રાથના કરવાની પદ્ધાંત શીખવી. ધ્યાન કરવાથી માનસિક તણાવ દૂર થાય છે , મન શાંત રહે છે અને એકબીજા પ્રત્યે રાગદ્ધેય દૂર થાય છે, વ્યક્તિ આધ્યાત્મિક શોધ સારું કરવા માટે, પોતાના હૃદયને ઊંડાણ થી શોધ કરવા માટે અને આપણા બધાની અંદર રહેલી એકાગ્રતાને આપાતાવા માટે પોત્રસાર્ટન કરે છે અપનાવવા માટે પોત્સાહિત કરે છે આંતરિક મિલનને આત્મસાત કરીને આપણે શાંતિ, જીવનના ઉદ્દેશ અને સંતુષ્ટિ પામી શકીએ છીએ.

મહિલા આર્ટસ કોલેજ, વિદ્યાનગરી, હિંમતનગર ખાતે "એઇડ્સ જાગૃતિ માર્ગદર્શન વર્કશોપ" ચોજાચો

ગુજરાત વિકાસ ન્યૂઝ, હિંમતનગર : હેમચંદ્રાયાર્થ ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્શિટી સંલગ્ન મહિલા આર્ટસ કોલેજ, વિદ્યાનગરી, હિંમતનગર ખાતે નરોત્તમ લાલભાઈ રૂરલ ડેવલપમેન્ટ ફંડ, ઇડર દ્વારા ચાલતા "રેડ રીબીન अने डोवेंप ना सेन.सेस.सेस. युनिटना संयुड्त ઉपडमे संख्याना प्रिन्सिपाल डो. डनैयालाल એल पटेल ना आध्यक्ष स्थाने "એઇડ્સ જગૃતિ માર્ગદર્શન વર્કશોપ" યોજાયો. સંસ્થાના પ્રિન્સિપાલ ડો. કે. એલ. પટેલે મહેમાનોનું સ્વાગત કરી, પોતાના વકતવ્યમાં " સ્વસ્થ છુવન માટે આહાર, વિહાર અને સંયમનું મહત્વ સમજાવી, એઇફસ રોગની સાવચેતી અંગે માર્ગદર્શન આપ્યું હતું. વક્તા અને પ્રોજેક્ટ મેનેજર મહેન્દ્રભાઇ વણકારે એઇડ્સ જાગૃતિ અંગે સુંદર માર્ગદર્શન પૂરું પાડ્યું હતું. આ વર્કશોપમાં યોજાયેલ વકતૃત્વ સ્પર્ધામાં પ્રથમ ક્રમે કૂ.નિશા એમ. પટેલ, બીજા કમે પૂજા એસ. ચૌઠાણ, ત્રીજા કમે કુ. તન્ની એસ. રાક્ષે વિજેતા જાહેર યયા હતા. વર્કશોપમાં કોલેજની ૨૦૦ જેટલી વિધાર્થીનીઓએ જોડાઈ હતી. કાર્યક્રમનું સંચાલન કો દિક્ષા સાવલાએ અને આબાર દર્શન કો પી એસ પટેલ કર્યું હતું. આવા સુંદર કાર્યક્રમના આયોજન માટે મંડળના પ્રમુખ ડો. ડી એલ પટેલ અને ટુસ્ટી મહેન્દ્રભાઈ પટેલે આચોજકોને અભિનંદન આપી, શુભેચકાઓ પાઠવી હતી.

આદ્યા મલ્ટી સ્પેશ્યાલીટી હોસ્પીટલ અને નરોત્તમ લાલભાઈ રૂરલ ડેવલોપમેન્ટફંડસંસ્થાનાસહયોગથીવડાલીમુકામેતારીખ૧૧-૨-૨૪ ના રોજસર્વરોગ નિ:શુલ્ક નિદાન કેમ્પયોજાયો હતો .આ કેમ્પમાં નિદાન માટે ફીઝીશીયન , ગાયનેક , કેન્સર અને ઓર્થોપેડીક જેવા તમામ ડોક્ટરનીટીમહાજરરહીનેકેમ્પમાંઆવનારતમામદર્દીઓનીતમાસ કરીને જરૂરી માર્ગદર્શન અને દવાઓ આપવામાં આવી હતી. વડાલી ,ખેડબ્રહ્માઅને ઇડર તાલુકાના ગામોમાંથી ૨૨૦દર્દીઓએ લાભલીધો હતો. (તસ્વીર:-હસમુખ પંચાલ,ખેડબ્રહ્મા)

હાર્ડકલનેસસંસ્થાઅમદાવાદઅનેનરોત્તમલાલભાઈ રૂસ્લડેવલપમેન્ટ ફંડ સેરેથા દ્વારા વિનામુલ્યે ધ્યાનોત્સવ નો કાર્યક્રમ ખેડબ્રહ્યા તાલુકા ના ક્લોલ ગામે તારીખે ૧૨/૩/૨૦૨૪ થી ૧૪/૩/૨૦૨૪ તારીખ સુધી રાખવામાં આવ્યો હતો.ધ્યાનથી થતા કાયદા અને ધ્યાન કરવાની સોચી પદ્ધતિ વિશે આ ક્ષેત્રના નિષ્ણાંત દ્વારા સમજ આપવામાં આવી આ કાર્ચક્રમમાઆજુબાજુઅનેગામનાભાઇબહેનોહાજ૨૨હીનેકાર્ચક્રમ ને સફળ બનાવવામાં આવ્યો હતો .

જિલ્લાના ગ્રામીણ વિસ્તારની આંગણવાડી કાર્ચકર્તાના ક્ષમતાવર્ધન તાલીમનું આયોજન

वडोहरा : नरोत्तम लालाभाछ ३२ल ડેવલપમેન્ટ ફંડ અમલીકૃત પોષણ પહેલ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત જિલ્લાના ગ્રામીણ વિસ્તારની આંગણવાડી કાર્ચકર્તાના क्षभतावर्धन तालीम नुं आयोषन કरवामां આવ્યું હતું. પોષણ પહેલ પ્રોજેક્ટ દ્વારા

asiezi ३२a-1 अने ३२a-2 घटडना ३० गाभोमां १५१ आंगखवाडी डेन्द्रमां डार्यरत छे આ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત તા. 8 થી 13 જાન્યુઆરી દરમિયાન સગર્ભા અવસ્થા થી બાળકના 2 वर्ष हरिमयान એક हजर हिवस सुधी डाजञ्जना महत्व विशे पोषणयुक्त आहार, તથા બાળક 2 વર્ષનું થાય ત્થાં સુધી બાળકના વિકાસ, વૃધ્ધિ માટે માતા તથા પરિવારે લેવાની કાળજી અંગે આંગણવાડીના કાર્ચકર્તાઓને તાલીમ આપવામાં આવી હતી.

નરોતમ લાલભાઈ ૩૨લ ડેવ. કંડ અને અરવિંદ લિમિટેડ દ્વારા વડાલીમાં ખેડૂત સંમેલન ચોજાચું

(પ્રતિનિધિ)ખેડબ્રહ્મા,

નરોત્તમ લાલભાઈ રૂરલ વલપમેન્ટ કંડ અને અરવિંદ લિમિટેડના સંયુકત ઉપક્રમે તારીખ ૨૮/૦૩/૨૦૨૪ ના રોજ વડાલી મુકામે ખેડૂત સંમેલનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. બેટર કોટન (BCI) પ્રોજે કટ અંતર્ગત જે ખેડૂતોએ કૃષિ ક્ષેત્રે સજીવ ખેતી અને પ્રાકૃતિક ખેતીમાં ઉમદા કાર્ય કર્યું હતું તેમના અનુભવો ની આપ લે કરવામાં આવી હતી અને તેમને ાોત્સાહન ઇનામ આપવામાં

કૃષિ વૈજ્ઞાનિક જગદીશભાઈ ાટેલેઁ કપાસ ઉગાડતા ખેડૂતો ને ાઇટ્રોજન ની માત્રા જાળવવાની ાધ્ધતિ અને ખાતરનો સમય ડૂચકતા થી ઉપયોગ કરવાની હિતિઓ સમજાવી હતી. અરવિંદ લેમિટેડના ચીફ મેનેજર શ્રી તમીરભાઈ પ્રજાપતિ એ ગુજરાતના ાજ્યપાલ શ્રી દેવવ્રત દારા રુક્ષેત્રમાં પ્રાકતિક ખેતી ઉપર કરેલ કામ, અખતરા અને સંશોધન વિશે સમજ આપી હતી. કૃષિ વૈજ્ઞાનિક કેન્દ્રના વૈજ્ઞાનિક શ્રી ડો. એસ. કે આચાર્ય એ શાકભાજી ની ખેતી કરવામાં રાખવી પડતી કાળજી, જીવામત બનાવવાની પદ્ધતિ અને ઉપયોગ વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપી હતી. નરોત્તમ લાલભાઈ રૂરલ ડેવલપમેન્ટ ફંડ સંસ્થાના પ્રતિનિધિ વિનોદભાઈ દેસાઈ એ ગ્રામીણ ક્ષેત્રે સજીવ ખેતીની સાથે સાથે આજીવિકા વૃદ્ધિ અને મેડીટેશન વિશેની સમજ આપી હતી. અંતમાં હાર્ટફૂલનેસ સંસ્થા અડાલજ ના મુકેશભાઈ બારોટે હાર્ટફુલનેસ સંસ્થાની કામગીરી વિશે સમજ આપીને ધ્યાન કરવાની પદ્ધતિ વિશે સમજ આપી બધા ખેડૂતોને ધ્યાન કરાવ્યું હતું

કાર્યક્રમને સફળ બનાવવા નરોત્તમ લાલભાઈ સંસ્થાના ડેવલપમેન્ટ ફંડ સ્ટાફમિત્રોએ જહેમત ઉપાડી હતી, અને કાર્યક્રમ સફળ થયો હતો.

मन पर काबु पाने के लिये ध्यान महत्वपूर्ण

सीतामऊ । मन पर काब पाने के लिये ध्यान महत्वपूर्ण है। निरंतर ध्यान एवं योग करने से व्यसन व नशें पर काब पा सकते हैं। आज यवा खेलकुद और योग से दुर जा रहे है,जिससे नशें की लत बढ़ती जा रही है। बच्चों में मोबाईल का चलन बढता जा रहा है,बच्चों को खेल और योग,ध्यान से जोड़ेगे तो निश्चित मोबाईल से बच्चों का मोह भंग हो जाएगा। यह बात मध्यप्रदेश जनअभियान परिषद के विकासखण्ड समन्वयक नारायणसिंह निनामा एवं नवांकर संस्था नाटाराम प्रगतिशील विकास समिति के कार्यक्रम समन्वयक हरिओम गंधर्व ने रणायरा,कोटडा बहादुर एवं रिस्थल में हार्टफुलनेस संस्था,हैदराबाद द्वारा आयोजीत ध्यान एवं योग शिवीर में कही। श्री निनामा ने कहा की सीतामऊ विकासखण्ड में हार्टफुलनेस संस्था हैदराबाद के 12 सदस्यों की टीम निरंतर नवांकर संस्था एवं परामर्शदाताओं के सहयोग से गांव-गांव में योग व ध्यान शिवीर का आयोजन कर रहे हैं। 21 जुन को 1 करोड लोगो को एक साथ योग कराने के लिये जनअभियान परिषद निरंतर ग्रामीण क्षेत्रों में कार्य कर रहा है। ग्राम पंचायतो में सरपंच,सचिव एवं सहायक सचिव,आंगनवाडी कार्यकर्ता,सहायीका,आशा कार्यकर्ताओं के साथ ही जनप्रतिनिधियों एवं ग्रामीणजनों का सहयोग मिल रहा है। गुजरात से आये ध्यान एवं योग के प्रशिक्षक विरम भाई एवं पारास भाई ने बताया की निंतरत योग,ध्यान करने से स्वास्थ्य के साथ ही मन भी स्वस्थ्य रहता है। जो निरंतर योग वं ध्यान करता है,उसे निंद भी अच्छी आती है। योग शिवीर के पश्चात के बाद नशे मुक्ति हेतु शपथ दिलाई गई एवं नशा छोडने वाले व्यक्तियों को चिन्हीत कर जिला चिकीत्सालय मंदसौर हेतु

बच्चों को इस पाठ्यक्रम से जोड़ने हेतु लोगों को प्रेरित किया

एकात्म अभियान के तहत ध्यान एवं योग शिविर किया आयोजित

અમદાવાદ લોકસત્તા 🖗 જનસત્તાં

બિટ પ્લાસ્ટિક વેસ્ટ" થીમ અંતર્ગત ''વિશ્વ પર્યાવરણ દિન'ની ઉજવણી

ઈડરના વીરપુર ખાતે જિલ્લાકક્ષાનો વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ ઉજવાયો

જનસત્તા ઇડર,તા.પ સાબરકાંઠા જિલ્લાના ઈડરના વીરપુર ખાતે જિલ્લા પંચાયત પ્રમુખ ધીરજભાઈ પટેલની અધ્યક્ષતામાં "વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ" તેમજ મિશન લાઈકની સામૂહિક ગતિશીલતાની જિલ્લા કક્ષાની ઉજવણી કરવામાં આવી હતી આ પ્રસંગે શાળાના વિધાર્થીઓના પર્યાવરણ બચાવ પર દોરવામાં આવેલ ચિત્ર સ્પ ર્ધાના વિજેતાઓને ઈનામ વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું મહાનુભવોના હસ્તે વૃક્ષારોપણ કરી ગામના જળસંચય અભિયાન અંતર્ગત ગામના તળાવને ઉંડુ કરવાની કામગીરીનું નિરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું આ કાર્યક્રમમાં જીલ્લાના સાંસદ દીપસિંહ રાઠોડ, જિલ્લા વિકાસ અધિકારી હર્પદ

વોરા,જિલ્લા પંચાયત આરોગ્ય સમિતિના ચેરમેન શંકરભાઇ બેગડીયા, ઈડર તાલુકા પંચાયતના હર્ષાબેન વણકર,નાયબ વન સંરક્ષક સામાજિક વનીકરણ પ ટેલ,નાયબ વન સંરક્ષક હર્ષ

ઠક્કર,રિલાયન્સ ફાઉન્ડેશનના જયરામભાઈ દેસાઈ ગામના સરપંચ ધર્મિષ્ઠાબેન પટેલ અન્ અધિકારીઓ તેમજ શાળાના વિદ્યાર્થીઓ ગ્રામજનો મોટી સંખ્યામાં ઉપસ્થિત રહ્યાં હતા.

मन की शांती हेतु करें निरंतर ध्यान व योग-पारस भाई के प्रशिक्षक पारस भाई एवं विरम भाई ने कही। योग शिविर के सरपंच प्रतिनिधि एवं उपसरपंच पदमसिंह एवं सचिव प्रदीप द्वारा नवांकुर संस्था के कार्यक्रम समन्वयक

मंदसौर संदेश मंदसौर/सीतामऊ, 29 मई। मन की iती एवं सुख पाना चाहते हो तो जीवन में योग एवं ध्यान की निरंतरता आवश्यक हैं। मन के साथ ही क्रोध पर भी काब पाना चाहते हो तो ध्यान, सफाई एवं प्रार्थना करना आवश्यक हैं। ईश्वर को मन से याद करेगें तो

पाएंगे। दिन-भर के कार्यों से निवृर्त होकर हमें शाम को मन की सफाई करना चाहिए और ईश्वर से प्रार्थना करना चाहिए की हमारे द्वारा किसी को ठेस नहीं पहुंचे।

यह बात नाहरगढ, खजरीचद्रावत एवं ब्रालारा में मध्यप्रदेश जन अभियान परिषद

हारआम गथव, पारास एव विराम भाइ के पुष्पमाला से स्वागत किया गया विकासखण्ड समन्वयक नारायणसिंह निनामा एवं नवांकुर संस्था नाटाराम् प्रगतिशील विकास समिति के कार्यक्रम समन्वयक हरिओम गथवं ने बताया की गांव-गांव में आयोजीत शिवीर में आमजनों में उत्साह देखा जा रहा है। म उत्साह देखा जा रहा हा शिविर में सरपंच, सचिव, सहायक सचिव, आंगनवाडी कार्यकर्ता, सहायका, आशा कार्यकर्ताओं केसाथ ही जन प्रतिनिधिय

हरिओम गंधर्व,पारास एवं विरम भाई का

असा क्षेत्रकाओं क्षास्त्र है। जन प्रतामात्वर एवं प्रामाणजाने ने सहमागीता विष्ठे हैं। सोमवा को नाहरगढ़,खजुरीचद्रावत एवं झलारा में ध्यान एवं योग शिवीर का आयोजन किय गया। कार्यक्रम सम्मव्यक हरिक्रोम गंवर्य ने बताया की आज मंगलवार को प्रात:8 बजे रणायरा,9 बजे कोटडा बहादुर एवं 10 बजे

એન. એલ. ટ્રસ્ટે વન વિભાગના સહયોગથી ઇડરના વીરપુરમાં પર્ચાવરણ દિન ઉજવ્યો

(પ્રતિનિધિ) ખેડબ્રહ્મા, જળવાયુ પરિવર્તનને ધ્યાનમાં રાખીને ટકાઉ વિકાસના પરિપેક્ષમાં રાખીને ટકાઉ વિકાસના પરિપેક્ષમાં આગળ વધવાના ઉદ્દેશથી ઈંડર તાલુકાના વીરપુર ગામ પંચાયતની માંગ અને જરૂરિયાતને ધ્યાનમાં રાખીને પર્યાવરેજ દિના ભાગરૂપે સામાજિક વનીકરણ ની અધ્યક્ષતા હેઠળ જિલ્લા કથાનો પર્યાવરણ દિન ઉજવાયો. આ કાર્યક્રમમાં વીરપુર ગ્રામ પંચાયત દ્વારા ગ્રામ પંચાયત

ગ્રામ પંચાયત દ્વારા ગ્રામ પંચાયત વિકાસ આયોજન ચાલુ સાલમાં વન વિભાગ અને નરોતમ લાલભાઈ ટ્રસ્ટ દ્વારા પાંચ હજાર વૃક્ષારોપણ વાવેતરનું આયોજન દરવાના આવેલ છે. જેની શરૂઆત કરવાના ભાગરૂપે સામાજિક વનીકરણ વિભાગ સાથે જોડાઈ વિશ્વ પર્યાવરણ દિલનો જિલ્લા કક્ષાનો કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું. પ્રસ્તુત કાર્યક્રમમાં જિલ્લા પંચાયત પ્રમુખ શ્રી ધીરુભાઈ પટેલની અધ્યક્ષતામાં આયોજન કરવામાં સાથે કર્યા ક્રમનું આયોજન કરવામાં પાર્ટલની અધ્યક્ષતામાં જ્યાયત પ્રમુખ શ્રી ધીરુભાઈ પરેલની અધ્યક્ષતામાં આયોજને કર્યો કર્યાયત પ્રમુખ શ્રી ધીરુભાઈ મેરેસ કર્યો દિપસિસ રાહેક, કલેક્ટર નેમેશ દવે, ડીડીઓ શ્રી એચ.એમ વોરા, વિસ્તરણ ના. વન્ સંરક્ષક શ્રી વોરા, વિસ્તરણ ના. વન સંરક્ષક શ્રી શ્રેયસભાઈ પટેલ, નોર્મલ નાયબ સંરક્ષક શ્રી હર્ષ ઠક્કર, ટીડીઓ શ્રી દિનેશભાઈ પટેલ તથા રિલાયન્સ

ફાઉન્ડેશન અને નરોતમ લાલભાઈ

રૂરલ ડેવલપમેન્ટ તથા વીરપુર ગામના પાનસોથી વધુ પર્યાવરણ પ્રેમી લોકોએ સહભાગી થઈ કાર્યક્રમની સફળ બનાવ્યો હતો

કાર્યક્રમની સફળ બનાવ્યો હતો. સદર કાર્યક્રમમાં પ્રાસંગિક ઉદબો ધનમાં જિલ્લા પંચાયત પ્રમુખ શ્રી ધીરુભાઈ પટેલ હારા પર્યાવરણ સાથે રાખીને ટકાઉ વિકાસ સંદર્ભમાં વૃક્ષારો પણની સાથે સાથે ખેતીમાં પણ બદલાવ લાવવાનો અનુરોધ કર્યો હતો. કલેક્ટર શ્રી નૈમેશ દ્વે સાહેબે હારા જળવામાં પાર્ટિક તેવાને આ પાર્ટમાં જળવાયુ પરિવર્તનને ધ્યાનમાં રાખીને ગ્રામ વિકાસ અંગેનું આયોજન પર ભાર મૂક્યો હતો. નાયબ વન સંરક્ષક શ્રી સાહેબ્ આજના કાર્યક્રમમાં હેતુ સાથે સામાજિક વર્ગીકરણ વિભાગની મદદથી હરિયાળુ ગામ બનાવવા જરૂરી યોગદાન આપવાની ખાતરી

આપી હતી. કાર્યક્રમમાં માન્ય મુખ્યમંત્રીશ્રીનો વિશ્વ પર્યાવરણ દિનનો અંબાજી ખાતેનો લાઇવ પ્રોગ્રામ પણ નિહાળવામાં આવ્યો

.. કાર્યક્રમને અંતે જિલ્લા પંચાયત પ્રમુખશ્રી દ્વારા શાળાના બાળકોની રેલીને લીલી ઝંડી આપીને પ્રસંગ રલાન લાલા ઝડા આપાન પ્રસંગ કરી પર્યાવરણ જાગૃતિ અભિયાન ની વેગ આપવાનો પ્રયત્ન કરાયો. સાથે સાથે વીરપુર ગામ તળાવ ખાતે પ્રતિકાંત્મક પ્લાન્ટેશન કાર્યક્રમ હાથ્ પ્રાતકાત્મક પ્લાન્ટશન કાયક્રમ હાય ધરી વૃક્ષારોપણ કામગીરીની શરૂઆત કરાઈ. આ કાર્યક્રમને સફળ બનાવવામાં નરોતમ લાલભાઈ રૂરલ ડેવલપમેન્ટ કંડના મહેશભાઈ ઓડ અને પ્રોજેક્ટ ટીમ્ નહરાનાઇ અંડ અને પ્રોજક્ટ ટાન દ્વારા સામાજિક વન વિભાગ અને વીરપુર ગ્રામ પંચાયતના સદસ્ય ભારે જહેમત ઉઠાવી હતી.

^{इपाबरिंग} मेडिटेशन करेंगे तो गलतियां कम होंगी

मिश्रिगम गुनिवर्सिटी (अमेरिका) में मेडिटेशन पर हुए अब तक के सबसे बड़े अध्यसन के असुसार इससे आपको मुनत की आवत में मुगर होता है। आप कम गलियां करते हों, मेडिटेशन आप कम गलियां करते हों, मेडिटेशन आप कम गलियां करते हों, मेडिटेशन आपके मारिताल में चल हों गोजियां को बहतने को बमता रखता है। 'ओपन मौतिटिंग मेडिटेशन' नामक इस रिसर्च के हिन्छू 200 लोगों पर प्रवेश किया गया था। बेन सहस्रेशन जर्मन में मक्कित इस रिसर्च के अनुसार जान आपकी भावनाओं, विचारी, संवेदनाओं को तो केहित करता है। & आपको मारिताल में इसका करता है। है, आपकी वाददाश्त में इजाफा करता है। साफ शब्दों में कहें तो वह मस्तिष्क के उन स्पारु शब्दी में कहें ती यह मिस्तरक के उन तंतुओं की रिपेयरिंग कर देता है, जो भूतने को आदत के लिए जिममेदार होते हैं। रिसर्च में शामित्त जेफ लिन जोकि मनोबिद्धान में डॉक्टरेट हैं, ने कहर किया जाने वाला मेंडिटेशन मेरितरक में नए विचार, नए आईडिया लाने की क्षमता

रखता है। लिन का कहना है, शोध परिणाम बताते हैं कि घ्यान लगाने के विभिन्न तरीकों में अलग-अलग तंत्रिका संबंधी प्रभाव पड़ते हैं। हमारी रिसर्च ओपन मॉनीटरिंग मेंडिटेशन विषय पर जारी है, क्वोंकि इस मोडटरना विषय पर जारी है, क्योंकि इस विषय पर दुनियाभर में बहुत कम शोध हुआ है। देखा जाए तो मेडिटरेशन में आमतीर पर एक ही कस्तु पर ध्यान केंद्रित किया जाता है, आपकी सांस का उतार-बद्दाव क्याता है कि आपके मस्तित्वक में कुळ चल रहा है। तेकिन यह ओपन मंनिटिरिंग मेडिटेशन थोड़ा अलग कंसेन्ट है- यह आपके भीतर आपका लक्ष्य इस दौरान साइलेंट रहता है, लेकिन आपका मन यहां-वहां की यात्रा

लोकन आपका मन यहा-बहा का यात्रा करने में ब्यस्त रहता है। लिन और उनके एमएसयू लेखकों ने 200 से अधिक लोगों को 20 मिनट की ओपन मेडिटेशन मॉनीटरिंग एक्सरसाइज अपन मोडटेशन मोनोटोरंग एक्सरसाइज कराई। इसमें ईईजी के माध्यम से इन प्रतिभागियों के मस्तिष्क की गतिविधि को मापा गया। ईईजी में मिलीसेकंड स्तर पर भी मस्तिष्क की गतिविधियां मापी जा सकती हैं, इसलिए हमें तिकका गतिविधियों की ह, इसालए हम तीत्रका गातावाधवा का मदीक व मकारात्मक रिपोट मिली। टीम ने पावा कि मन और मस्तिष्क पर नियंत्रण रख किए गए मीडिटेशन के दौरान आपको समरण शक्ति में युद्धि होती है। हालांकि, वह सुभार तकाल नहीं होता है, इसके लिए लगातार मैडिटेशन करने की जरूरत होगा

(તસ્વીર:-હસમુખ પંચાલ,ખેડબ્રહ્મા)

ADMINISTRATIVE OFFICE

Mr. K P Patel – Chief Manager Narottam Lalbhai Rural Development Fund (NLRDF) Arvind Premises, Naroda Road, Ahmedabad 380025

Email: kanti.patel@arvind.in

Website: nlrdf.org

Telephone: 079-68268760/61

OUR AUDITOR

Sorab S Engineers & Co. 804, Sakar — IX, Near Old RBI Ashram Road, Ahmedabad-380009

FIELD OFFICES

NLRDF, Behind Gayatri Mandir, Khedbrahma, Sabarkantha

NLRDF, 35, Yoginagar Township, Chhani, Baroda

NLRDF, E-207 Damodar Complex, Opp- SBI, Idar, Sabarkantha

NLRDF, 46, Uma Bunglow, Opp – Swaminarayan Mandir, Idar, Sabarkantha